

- СУМ XVI – п.п. XVII** Словник української мови XVI – першої половини XVII ст. Львів, 1994–2006. Вип. 1–13.
Тимч Історичний словник українського языка. Харків-Київ : ДВУ, 1930–1932. Т. 1. 937 с.
ЭССЯ Этимологический словарь славянских языков: Праславянский лексический фонд. Вып. 1–38. Москва : Наука, 1974–2012.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Білоусенко П.І. Нариси з історії українського словотворення (суфікс -ина) : монографія. Запоріжжя–Ялта–Київ : ТОВ «ЛІПС», 2009. 250 с.
2. Войтенко А.В. Отглагольные имена существительные на -ТВ(А) в русском языке : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.01 «Русский язык». Москва, 2002. 21 с. URL: <http://www.dissercat.com/content/otglagolnye-imena-sushchestvitelnye-na-tva-v-russkom-yazyke> (дата звернення: 02.11.2021)
3. Вступ до порівняльно-історичного вивчення слов'янських мов / за ред. О.С. Мельничука. Київ : Наукова думка, 1966. 586 с.
4. Грещук В.В. Студії з українського мовознавства: Вибрані праці. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009. 520 с.
5. Мейе А. Общеславянский язык / под ред. проф. С.Б. Бернштейна. Москва : Издательство иностранной литературы, 1951. 492 с.
6. Полюга Л.М. Словник українських морфем. Львів : Світ. 2001. 448 с.
7. Сіроштан Т.В. Назви дій в українській мові XI–XIII століть. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Філологія»*. 2017. Т. 31(1). С. 95–97.
8. Словник афіксальних морфем української мови / за ред. Є.А. Карпіловської. Київ : 1998. 441с.
9. Słowski F. Zarys słowotworstwa prasłowian'skiego. Słownik prasłowian'ski. Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk : Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk. Т. 1–3. 1974–1979.

УДК 378.811: 811.161.2

DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2021.19.1.11>

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА ОСНОВІ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ

FORMATION OF PREPAREDNESS FOR PROFESSIONAL COMMUNICATION OF STUDENTS IN THE PROCESS OF STUDYING THE UKRAINIAN LANGUAGE ON THE BASIS OF A PERSONALITY-ORIENTED APPROACH

Савчук Н.М.,

orcid.org/0000-0002-8835-3921

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри практичного мовознавства

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Сучасна концепція національної освіти ставить у процесі вивчення української мови за професійним спрямуванням перед науково-педагогічним працівником чітку вимогу – сприяти формуванню готовності до професійного спілкування та розвитку національно-мовної особистості, яка характеризується свідомим ставленням до мови, розвиненим мовленням, мисленням, інтелектом. У процесі вивчення української мови за професійним спрямуванням основним завданням є формування національно-патріотичної свідомості, розвитку духовних якостей мовної особистості, яка вміє використовувати набуті в процесі вивчення української мови за професійним спрямуванням знання, уміння та навички та здійснює професійне спілкування.

Нові пріоритети розвитку системи освіти висувають високі вимоги до компетентності фахівців різних напрямів, що потребує суттєвих змін у професійній підготовці. У статті проведений аналіз формування готовності до професійного спілкування студентів у процесі вивчення української мови на основі особистісно орієнтованого підходу. Проаналізовано наукові підходи вчених до визначення поняття «готовність». У процесі дослідження було визначено, що формуванню готовності до професійного спілкування студентів у процесі вивчення «Української мови за професійним спрямуванням» сприяє проведення таких форм занять, як презентації, конференції, тренінги, рольові та ділові ігри, дискусії. Формування готовності до професійного спілкування здобувачів вищої освіти здійснюється на основі оволодіння сукупністю відповідних комунікативних умінь, які формуються за допомогою вивчення «Української мови за професійним спрямуванням». Запропоновано психолого-педагогічні умови для формування готовності до професійного спілкування студентів у процесі вивчення «Української мови за професійним спрямуванням» на основі особистісно орієнтованого підходу.

Ключові слова: професійне спілкування, готовність, професійна готовність, особистісно орієнтований підхід, комунікативна компетентність.

The modern concept of national education puts a clear requirement for scientific and pedagogical workers in the process of studying Ukrainian language in a professional direction: to promote the formation of readiness for professional communication and development of national – linguistic personality, which is characterized by a conscious attitude to language, developed speech, thinking, intellect. During Ukrainian language learning in a professional orientation the main task is to form national-patriotic consciousness, to develop spiritual qualities of a linguistic personality, capable of using the knowledge, abilities and skills acquired while learning Ukrainian in a professional orientation, and to carry out professional communication. New priorities in the development of the educational system impose high demands on the competence of specialists in various directions, requiring significant changes in professional training. The article analyzes the formation of readiness for professional communication of students in the process of learning the Ukrainian language on the basis of personality-oriented approach. Scientific approaches of scientists to the definition of “readiness” are analyzed. In the course of the research it was determined that the formation of readiness for professional communication of students in the process of learning “Ukrainian language for professional purposes” is facilitated by such forms of classes as presentations, conferences, trainings, role and business games, discussions. The formation of readiness for professional communication of higher education seekers is carried out on the basis of mastering a set of relevant communication skills, which are formed through the study of “Ukrainian language for professional purposes”. Psychological and pedagogical conditions for the formation of readiness for professional communication of students in the process of studying the “Ukrainian language for professional purposes” on the basis of personality-oriented approach are proposed.

Key words: professional communication, readiness, professional readiness, personality-oriented approach, communicative competence.

Постановка проблеми. Сучасна концепція національної освіти ставить у процесі вивчення української мови за професійним спрямуванням перед науково-педагогічним працівником чітку вимогу – сприяти формуванню готовності до професійного спілкування та розвитку національно-мовної особистості, яка характеризується свідомим ставленням до мови, розвиненим мовленням, мисленням, інтелектом. У процесі вивчення української мови за професійним спрямуванням основним завданням є формування національно-патріотичної свідомості, розвитку духовних якостей мовної особистості, яка вміє використовувати набуті в процесі вивчення української мови за професійним спрямуванням знання, уміння та навички та здійснює професійне спілкування. Нові пріоритети розвитку системи освіти висувають високі вимоги до компетентності фахівців різних напрямів, що потребує суттєвих змін у професійній підготовці. На основі цього основним завданням перед вищою освітою є пошук відповідних педагогічних методик формування готовності до професійного спілкування студентів у процесі вивчення «Української мови за професійним спрямуванням», оскільки вміння спілкуватися мовою професії робить роботу більш результативною та успішною, полегшує комунікацію з навколишнім оточенням, сприяє чіткому формуванню та висловлюванню власного погляду.

Постановка завдання. Метою статті є визначення специфіки формування готовності до професійного спілкування студентів у процесі вивчення «Української мови за професійним спрямуванням» на основі особистісно орієнтованого підходу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему формування готовності до діяльності досліджували К. Дурай-Новакова, О. Леонтьєв,

В. Сластьонін, О. Усата, які розглядали у своїх працях це поняття як показник саморегуляції й адаптації на різних етапах і рівнях перебігу психічних процесів, які окреслюють поведінку особистості в площині психіки, соціальної поведінки, фізіології. А науковці Є. Голобородько, І. Дроздова, Л. Лучкіна, Л. Романова у своїх наукових розробках вивчали основні аспекти проблеми, що стосуються навчання професійного мовлення студентів у процесі вивчення «Української мови за професійним спрямуванням». У зв'язку з тим, що в нашому дослідженні формування готовності до професійного спілкування студентів у процесі вивчення української мови за професійним спрямуванням здійснюється на основі особистісно орієнтованого підходу, необхідно зазначити, що цей підхід описували у своїх наукових дослідженнях такі вчені: О. Балла, Є. Бондаревська, Л. Качалова, С. Максименко, О. Савченко, С. Яценко. Таким чином, на основі проведеного аналізу наукових поглядів вчених не було детально висвітлено формування готовності до професійного спілкування студентів у процесі вивчення «Української мови за професійним спрямуванням» на основі особистісно орієнтованого підходу. Крім того, в наш час не існує загальноприйнятого трактування сутності поняття «готовність». Це змусило нас зробити аналіз досліджень наукових праць вчених для уточнення цього поняття.

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи поняття «готовність», яке запропонував дослідник В. Сластьонін, необхідно зазначити, що він описує його як внутрішній стан цілісної особистості та результат цілеспрямованої професійної підготовки [10]. Крім того, вчений виділяє поняття «професійна готовність», до складу якої він вводить психологічну, фізичну, науково-теоретичну та практичну підготовку [10, с. 33], на основі

цього він визначає психологічну, науково-теоретичну, практичну, психофізіологічну та фізичну готовність [5]. О. Усата виділяє у своїй науковій праці науково-теоретичну, особистісну та практичну готовність [12]. А інші вчені Л. Ахметов і А. Файзрахманова вважають, що основою готовності здобувачів вищої освіти є комплекс індивідуально-психологічних якостей та властивостей, які необхідні для реалізації успішної професійної діяльності (професійне самовизначення, готовність до постійного саморозвитку, високий рівень відповідальності [1, с. 35]). Проаналізувавши наукову літературу щодо визначення поняття «готовність», ми визначаємо, що готовність студента – це багатовимірна характеристика індивіда, який адаптований до нових умов навчання української мови за професійним спрямуванням, та включає в себе продуктивні знання, інтегративні вміння, навички та професійно-особистісні якості, що відповідають основним вимогам подальшої професійної підготовки. У зв'язку з тим, що професійна готовність характеризується як інтегративна якість особистості, яка включає в себе сукупність професійних якостей, що необхідні для здійснення самостійної професійної діяльності, то можемо зробити висновок, що це показник професійної компетентності. Визначено, що професійна готовність взаємопов'язана з професійною комунікативною компетентністю, оскільки її формування у відповідній сфері є передумовою готовності до професійної діяльності. Як зазначає науковець І. Вяхк, комунікативна компетентність – це комплекс знань, умінь і навичок, що включають у себе функції спілкування й специфіку комунікаційного процесу [4, с. 32]. Дослідження основних проблем професійного спілкування здобувачів вищої освіти висвітлені в працях різних науковців, зокрема О. Буга [3] і Т. Гриценко [6]. Вони описували цю поняття з позиції обміну професійно важливою інформацією й визначають професійне спілкування як належну комунікацію у процесі професійної діяльності людей, яких поєднує єдина професія. Процес формування готовності до професійного спілкування проходить у процесі само- та взаємонавчання студентів на практичних заняттях з української мови за професійним спрямуванням. Таким чином, на основі включення цих позицій у наше дослідження зазначимо, що основним завданням навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» є формування в студентів готовності проводити дискусію та розв'язувати професійні проблеми, здійснювати обмін інформацією в проведенні ділових

переговорів, збір важливої інформації з метою вирішення професійних та комунікативних завдань, читання професійної літератури і використання набутих знань у професійній діяльності. Крім того, до основних завдань із навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» належить формування у здобувачів вищої освіти інтегративних умінь, а саме: поповнювати словниковий запас під час опрацювання професійної літератури; використовувати набуті знання з української мови за професійним спрямуванням у процесі усного ділового та професійного спілкування; реалізовувати свої знання для підготовки виступів та презентацій; грамотно проводити роботу з контрактами та іншими офіційними документами; під час здійснення професійної діяльності досягати порозуміння під час усної та письмової комунікації. На наш погляд, формуванню готовності до професійного спілкування студентів у процесі вивчення «Української мови за професійним спрямуванням» сприяє проведення таких форм занять, як презентації, конференції, тренінги, рольові та ділові ігри, дискусії. Формування готовності до професійного спілкування здобувачів вищої освіти здійснюється на основі оволодіння ними сукупністю відповідних комунікативних умінь, які формуються за допомогою вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням». Так, на практичних заняттях із дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» студенти навчаються грамотно проводити бесіди на різні професійні теми, обговорювати різноманітні шляхи вирішення окреслених проблем, вести спілкування по телефону, оформляти документацію та налагоджувати контакти з партнерами.

Крім того, здобувачі вищої освіти мають володіти не лише навичками мовленнєвої діяльності в міжособистісній сфері спілкування, але й мати чітке уявлення про основні норми та правила здійснення офіційно-ділового усного та писемного мовлення, вміти працювати з україномовною літературою з вибраної спеціальності, знати основну термінологію з фаху.

Таким чином, із метою формування готовності до професійного спілкування необхідно використовувати інноваційні технології у процесі вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням». У процесі викладання «Української мови за професійним спрямуванням» викладачі акцентують на високомотивованій особистості студента, який спрямований оволодіти майбутньою професією за допомогою знань з української мови, все це забезпечує належні умови для

взаємодії викладача зі студентом. Основною умовою інтелектуального розвитку здобувача вищої освіти є оволодіння високим рівнем професійно-комунікативних умінь та інтегративних навичок. Особливість професійного спілкування здобувача вищої освіти характеризується тим, що учасники діалогу чи полілогу намагаються розв'язати проблеми та завдання, які стосуються їхньої професійної діяльності [3, с. 100]. Отже, на наш погляд, професійне спілкування студента – це співпраця спеціаліста у сфері професійних взаємовідносин зі своїми колегами, партнерами та іншими учасниками в умовах професійної діяльності. Статус кожного з учасників спілкування у процесі комунікації є чітко визначеним, а сам процес спілкування характеризується вирішенням професійних завдань через засоби впливу на погляди, емоції чи поведінку учасників і реалізується на основі чітко визначених функцій та окресленої мети [2, с. 34]. Сучасний стан готовності до професійного спілкування здобувачів вищої освіти не задовольняє повною мірою потреби суспільства у спеціалістах із високим рівнем професійно-комунікативної компетентності. Готовність здобувачів вищої освіти до професійного спілкування ми характеризуємо як якість індивіда, яка визначає його спроможність і сприяє ефективній реалізації усіх професійних функцій фахівця під час його спілкування зі співрозмовниками для створення продукту чи послуги [3, с. 107]. Необхідно зазначити, що велика кількість науковців-практиків займалися підбором кращих педагогічних умов із метою формування готовності фахівця до професійного спілкування.

Таким чином, основним компонентом формування у здобувачів вищої освіти готовності до професійного спілкування у процесі вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» є комплекс педагогічних умов. Важливою цінністю у процесі вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» є особистісно орієнтований підхід, який забезпечує професійну підготовку здобувачів вищої освіти таким чином: сприяє гармонійному розвитку студента, усвідомленню важливості взаємовідносин як основи формування демократичної і всебічно розвиненої особистості, формуванню позитивної Я-концепції. Саме особистісно орієнтований підхід є особливим методологічним інструментарієм, в основі якого знаходяться цільові установки, методика діагностичних та технологічних засобів, що забезпечують цілісному усвідомленню пізнання особистості. До основних принципів реалізації особистісно орі-

єнтованого підходу необхідно включити вивчення індивідуально-психологічних якостей студента, вміння науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти діагностувати рівень формування умінь, навичок та індивідуально-психологічних властивостей особистості, гнучку зміну тактики співпраці зі здобувачем вищої освіти, враховуючи нові умови та ситуації, максимальну концентрацію на активності особистості науково-педагогічного працівника, створення належних умов для формування самостійності, активності, вміння управляти своєю діяльністю, яка спрямована на досягнення успіху [9, с. 15].

Основною складовою частиною в процесі формування готовності у здобувачів вищої освіти до професійного спілкування в процесі вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» є логіка побудови змісту навчання в такій послідовності: від комунікативного компонента (відбір відповідних тем і ситуацій спілкування) до лінгвістичного (відбір професійних текстів і граматики) і на завершення процесуального та психофізіологічного (відбір належних знань, умінь та навичок, які потрібні здобувачу вищої освіти для формування готовності до професійного спілкування) [11]. Важливу роль у побудові змісту професійної підготовки здобувачів вищої освіти щодо формування готовності до професійного спілкування у процесі вивчення «Української мови за професійним спрямуванням» відіграє система комунікативних компонентів, до яких необхідно включити знання про основні способи налагодження та підтримки комунікації із співрозмовником та стратегій мовленнєвого спілкування, про різні комунікативні методи та прийоми та їх вплив на комунікативну сферу людей, про головні способи побудови логічного висловлювання, крім того, лінгводидактичні складники: володіти знаннями системи мови та її основних правил, стилів мовлення, які забезпечують ефективний розвиток комунікативних знань та сприяють формуванню готовності студента до професійного спілкування та мовленнєвих компонентів (знання орфографії та фонетичних систем української мови, правильне використання мови в різноманітних комунікативних ситуаціях).

Формування готовності до професійного спілкування студентів у процесі вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» передбачає наявність певного комунікативного простору, який є головним, центральним поняттям із метою аналізу процесу спілкування. Отже, комунікативний простір характеризує собою складне утворення, з певною системою, якій

властиві такі якості: цілісність, структурність, автономія структурних компонентів. А навчальна комунікативна ситуація являє собою комплекс життєвих умов, які спонукають до висловлення власних поглядів і на основі цього використання мовного матеріалу [8, с. 109]. На заняттях з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» науково-педагогічні працівники пропонують завдання на основі застосування комунікативної ситуації, в процесі якої здобувач вищої освіти отримує змогу оптимально реалізувати набутий ним мовний та мовленнєвий матеріал, використовувати набуті студентом уміння налагоджувати контакти та реагувати на модель поведінки учасників спілкування, проявляє креативність у процесі пошуку основних шляхів виходу з неї. Основні переваги використання методу моделювання комунікативних ситуацій із метою формування у студентів готовності до професійного спілкування забезпечується мовленнєвими і немовленнєвими обставинами, в процесі яких здобувач вищої освіти має вирішувати за допомогою засобу спілкування [8]. Навчання в цьому аспекті характеризується як активна пізнавальна діяльність і реалізується за допомогою ігрової діяльності, під час якої здобувач вищої освіти під керівництвом педагога, будучи учасником імітаційно-ігрової ситуації, проявляє активність, змагання та набуває професійних знань, умінь та навичок, проявляє активну професійну позицію і креативність у процесі діяльності.

Отже, на основі проведеного комплексного аналізу психолого-педагогічних джерел нами було запропоновано психолого-педагогічні умови формування готовності в здобувачів вищої освіти до професійного спілкування у процесі вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням», а саме: формування позитивної мотивації за допомогою впровадження особистісно орієнтованого підходу, що забезпечує покращення пізнавальної активності, оптимізацію рівня емоційної сфери студента, піднесення потреби в оволодінні вміннями та навичками міжособистісної комунікативної співпраці, забезпечення логіки для побудови змістовного наповнення навчання в такій послідовності: комунікативного, лінгвістичного, процесуального, психофізіологічного елементів, що сприяє послідовності відбору тем і професійних ситуацій, текстів та граматики, продуктивних знань, інтегративних умінь і навичок як передумови успішного формування готовності до професійного спілкування; організація відповідного навчального комунікативного простору та моделювання ситуацій професійно-комунікативної спрямова-

ності, що забезпечує активізацію навчального процесу та комунікативних здібностей здобувачів вищої освіти, формування пізнавального досвіду; набуття знань на основі вивчення інтегрованого змісту спецкурсу на основі ідей контекстного навчання. Для реалізації першої психолого-педагогічної умови з метою формування готовності в здобувачів вищої освіти до професійного спілкування у процесі вивчення української мови потрібно проводити діагностику індивідуально-психологічних якостей студентів, на практичних заняттях створювати позитивну атмосферу за допомогою проведення вправ, рольових і ділових ігор, тематика яких є цінною та актуальною для здобувачів вищої освіти. А для реалізації другої психолого-педагогічної умови педагогу необхідно організувати роботу зі здобувачами вищої освіти таким чином: знання, які вони отримали на практичних заняттях, трансформувались у процес професійного спілкування, що сприятиме вибору оптимальної стратегії поведінки в різноманітних ситуаціях професійної діяльності. З метою реалізації наступної психолого-педагогічної умови потрібно побудувати зв'язок тематики навчальної програми з «Української мови за професійним спрямуванням» із практичними ситуаціями здобувачів вищої освіти, де головною передумовою успішного розв'язання завдань стане рівень сформованості вмінь професійного спілкування, що забезпечить активізацію комунікативного студента. А з метою реалізації останньої психолого-педагогічної умови необхідно змодельувати предметний та соціальний зміст професійного спілкування, вдосконалення підходів до формування мовної особистості студента.

Висновки. Отже, окреслені нами психолого-педагогічні умови, а саме: формування позитивної мотивації за допомогою впровадження особистісно орієнтованого підходу; забезпечення логіки для побудови змістовного наповнення навчання; організація відповідного навчального комунікативного простору та моделювання ситуацій професійно-комунікативної спрямованості; набуття знань на основі вивчення інтегрованого змісту спецкурсу на основі ідей контекстного навчання, що знаходяться у взаємозв'язку та сприяють формуванню в студентів готовності до професійного спілкування в процесі вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» на основі особистісно орієнтованого підходу. Перспективи подальших досліджень полягають у розробці технологій формування готовності до професійного спілкування студентів у процесі вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ахметов Л.Г., Файзрахманов И.М., Файзрахманова А.Л. Формирование готовности будущего учителя к конкурентным отношениям : монография. Елабуга : ЕФ КФУ, 2012. 158 с.
2. Бабич Н.Д. Культура фахового мовлення : навчальний посібник. Чернівці : Книги–ХХІ, 2006. 496 с.
3. Буга О.І. Комунікативна культура вчителя в контексті загальної культури особистості. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2005. № 1. С. 100–107.
4. Вях І.А. Педагогічні умови формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Вінниця, 2013. 225 с.
5. Гапоненко Л.П. Імітаційно-ігровий підхід у формуванні готовності студентів до іншомовного спілкування. *Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського*. 2002. Вип. 4–5. С. 53–56.
6. Гриценко Т.Б. Етика ділового спілкування : навчальний посібник. Київ : центр учбової літератури, 2007. 344 с.
7. Гриценко Т.Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 624 с.
8. Дроздова І.П. Самостійна робота студентів – засіб активізації творчої пізнавальної діяльності у процесі вивчення української мови. *Значення українознавчих та мовних дисциплін у системі вищої освіти* : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конфер. Харків. 2004. С. 108–111.
9. Можаровська О.Є. Формування готовності до професійно орієнтованого іншомовного спілкування майбутніх фахівців у коледжах технічного профілю : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Вінниця, 2016. 278 с.
10. Сластєнин В.А. Формирование личности учителя советской школы в процессе профессиональной подготовки. Москва : Просвещение, 1976. 160 с.
11. Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручник / С. Луцак, Н.П. Литвиненко, О.Д. Турган та ін. ; за ред. С.М. Луцак. Київ : ВСВ «Медицина», 2017. 360 с.
12. Усата О.Ю. Підготовка майбутніх учителів інформатики до впровадження особистісно-орієнтованих технологій навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Житомир, 2008. 247 с.

УДК 378.147=161.2:004

DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2021.19.1.12>**ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКА
ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ****INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES AND METHODS
OF TEACHING THE UKRAINIAN LANGUAGE IN A PROFESSIONAL DIRECTION****Січкач С.А.,***orcid.org/0000-0001-6262-2831**кандидат філологічних наук,**доцент кафедри практичного мовознавства**Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини***Денисюк І.А.,***orcid.org/0000-0001-8641-3444**старший викладач кафедри практичного мовознавства**Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*

Інформаційно-комунікаційні технології пов'язані зі створенням, збереженням, передачею, обробкою та управлінням інформацією. Це поняття включає всі технології, які використовуються для роботи з інформаційними ресурсами. Загалом використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчальної діяльності виступає як комп'ютерно орієнтована складова частина педагогічної технології, яка включає в себе програмні засоби, інформаційно орієнтовані методи навчання і комунікаційні мережі з метою вирішення дидактичних завдань. У статті розглядаються інформаційно-комунікаційні технології та методика викладання української мови за професійним спрямуванням як засіб навчання, що допомагає вдосконалити процес вивчення української мови в закладах вищої освіти та має низку переваг: логічну послідовність подання навчального матеріалу; можливість надання різноманітної інформації за короткий період часу; інтерпретація лінгвістичних процесів; сполучення графічної, текстової, телевізійної, звукової інформації; набуття знань за допомогою зорових, слухових і кінестетичних аналізаторів сприйняття.